

РЕШЕНИЕ

№ 525

гр. Благоевград, 28.09.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД, ЧЕТВЪРТИ ВЪЗЗИВЕН
ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ**, в публично заседание на осми септември през
две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Николай Грънчаров
Членове: Владимир Ковачев
Атанас Иванов

при участието на секретаря Катерина Пелтекова
като разгледа докладваното от Атанас Иванов Въззивно гражданско дело №
20221200500499 по описа за 2022 година

и за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е въззивно и е образувано по жалба, подадена от М. О. Т., ЕГН ***** и Д. О. Т., ЕГН *****, чрез адв. А. Л., срещу решение № 906314/ 11.03.2022 г., постановено по гражданско дело № 705/ 2021 г. на Районен съд – Благоевград, с което са отхвърлени предявените искове за обезщетение за неимуществени вреди.

Навежда се възражение, че съдебното решение е постановено в противоречие с материалния закон, както и при съществено нарушение на съдопроизводствените правила въз основа на фактическа обстановка, която не отразява действителното фактическо положение, тъй като не са обсъдени в съвкупност доказателствата по делото. Навежда се, че необяснимо е неразбирането, което първостепенният съд демонстрира по отношение на на противоправността на действията, изразяващи се в достъп и използване на чужда кореспонденция. Оспорва се извода на съда, че достъпът на ответниците до личната кореспонденция на О. Т. не противоречи на императивна правна норма, понеже нормалната житейска логика сочи, че лицата, които фактически са живеели с починалото лице непосредствено преди смъртта му, получават достъп до материалните му вещи, вкл. и кореспонденция. Поддържа се, че обичайната практика (и нормалната житейска логика) може да бъде прилагана като източник на право в случаите,

когато няма изрична правна уредба. А в случая е налице разпоредбата на Конституцията, която установява правото на тайна на кореспонденцията като основно човешко право и определя обстоятелствата, които позволяват нейното ограничаване.

Навежда се, че първостепенният съд е пропуснал да обсъди твърденията на ответниците, според които С. Е. твърди, че има достъп и използва личната поща на О. Т., за да приключат негови служебни ангажименти след смъртта му. По делото не било установено правно основание, на което тя би приключвала служебните ангажименти на О. Т., като се прави довод, че тя използва кореспонденцията за приключване служебните ангажименти на О. Т., то това не е оневиняващо или изключващо противоправността обстоятелство. В този случай Е. би следвало да се съобразява със завишените изисквания за събиране, обработка, съхранение и използване на лични данни, които са приложими към администраторите на лични данни съгласно ЗЗЛД и GDPR. Разгледано в този контекст използването на кореспонденция, съдържаща лични данни (каквато е процесната кореспонденция), за цели, различни от тези, за които е събрана информацията, представлява правонарушение - административно нарушение, за което законът предвижда сериозни имуществени санкции.

Поддържа се, че първостепенният съд не е обсъдил процесуалното поведение на ответниците, насочено към осуетяване на събиране на доказателства по делото. Искането за прилагане на чл.161 ГПК, изрично формулирано в писмената защита на ищците, не е било обсъдено в постановеното решение. Прави се довод, че процесуалното поведение на ответниците давало основание да бъде приложен чл. 161 ГПК, тъй като адвокат З. е посочена като свидетел по делото още с подаване на исковата молба и доколкото нейните действия са посочени като основание за носене на претендираната отговорност, то тя не е следвало да бъде ангажирана и да поема защитата на ответниците в настоящото производство. Същевременно ответниците не изразили становище, нито посочиха доказателства относно това кой е направил заверката за вярно с оригинала върху представената кореспонденция. Поведението на ответниците умишлено препятствало събирането на доказателства и разкриване на обективната истина, поради което следвало да се приеме, че заверката е положена от С. Е., доколкото тя е човекът, който безспорно имал достъп до електронната поща на О. Т..

Прави се искане пред въззивният съд за отмяна решение № 906314/ 11.03.2022 г., постановено по гражданско дело № 705/ 2021 г. на Районен съд – Благоевград, с което са отхвърлени предявените иски за обезщетение за неимуществени вреди, като се уважат исковите. Претендират се и сторените разноски във въззивното производство.

В срока по чл. 263, ал. 1 от ГПК, не е постъпил отговор по въззивната жалба от въззиваемата страна.

Съдът, след като прецени доводите на страните и събраните по делото

доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Първоинстанционният съд е сезиран с искова молба, предявена от М. О. Т., с ЕГН ***** и Д. О. Т., с ЕГН *****, против К. С. Е., с ЕГН *****, действащ лично и със съгласието на неговата майка С. Х. Е. и срещу С. Х. Е., с ЕГН *****, с която е предявен осъдителен иск - за осъждане на ответните страни К. С. Е., с ЕГН *****, действащ лично и със съгласието на неговата майка С. Х. Е. и С. Х. Е., ЕГН *****, в лично качество на основание чл.45 ЗЗД, и като родител и законен представител на К. С. Е., ЕГН *****, на основание чл. 48 ЗЗД при условията на солидарност да заплатят на: 1. М. О. Т. сумата в размер на 500 (петстотин) лева, представляващи неимуществени вреди от неправомерен достъп до личната ѝ кореспонденция с нейния баща О. Т. и използването на тази кореспонденция в рамките на съдебно производство по гр.д. №478/2020 на РС- Благоевград; 2. Д. О. Т. сумата в размер на 500 (петстотин) лева, представляващи неимуществени вреди от неправомерен достъп до личната му кореспонденция с баща му О. Т. и използването на кореспонденцията в рамките на съдебно производство по гр.д. №478/2020 на РС-Благоевград.

Твърди се от ищите - М. Т. и Д. Т., че са деца на О. Д. Т., починал на 02.10.2019г. Твърдят, че след смъртта на баща им ищите научили, че той се е разпоредил с техни имоти и имоти на баба им и дядо им, неговите родители, в полза на трети лица, като по-голямата част от имотите са прехвърлени на ответника К. Е.. За оспорване на една от сключените сделки М. Т. и Д. Т. посочват, че са завели гражданско дело срещу К. Е., образувано като гр.д. №478/2020г. на РС- Благоевград. Посочва се, че лицето К. Е. е непълнолетен, поради което действа сам и със съгласието на неговата майка С. Е.. Твърди се, че в рамките на процеса по събиране на доказателства процесуалният представител на К. Е.- адв. П. З., е представил като доказателства разпечатки от електронни писма, кореспонденция, разменена между М. Т.а и Д. Т. с техния баща О. Т. с електронна поща ***, включително: 1. Писмо от О. Т. до М. Т.а от 21.01.2019г.; 2. Писмо от О. Т. до М. Т.а от 28.02.2019 г.; 3. Писмо от О. Т. до Д. Т. от 01.11.2011 г.. Посочва се, че С. Е. е живяла на семейни начала с О. Т. към момента на неговата смърт и поради това се твърди, че държи неговия лаптоп и мобилен телефон, чрез които разполага и с техническо средство за достъп до кореспонденцията му.

От ищите се поддържа твърдението, че С. Е. е предоставила разпечатките от електронната поща на К. Е. и неговия процесуален представител, чиято цел на представените електронни писма по гр.д. №478/2020г. е да се установи съществуването на спорове между децата- М. и Д., от една страна, и техния баща- О., от друга страна.

Независимо от значението на доказателствената стойност на тези писма, се твърди от ищите, че представянето им по делото представлява противоправно действие: нито К. Е., нито С. Е. са имали право и основание за достъп до личната кореспонденция на ищите с техния баща, още по-малко

правото да я използват.

Твърди се, че неправомерното припомняне на тези спорове години по-късно, при това след като баща им е починал, изваждането на отделни писма от контекста на актуалните към момента на провеждане на кореспонденцията събития, манипулативното представяне на общуването с баща им, предизвиквало у ишците дълбока емоционална реакция- на тъга, гняв, притеснение и безпокойство. Сочи се, че неприятно са засегнати от огласяването на техни лични отношения, които не биха били публично достояние, ако не е бил неправомерен достъп до електронната поща на О. Т.. Представената кореспонденция като доказателство по исково производство се сочи, че ще бъде обект на обсъждане в процеса на разглеждане на делото, като съответно негативните емоции за доверителите ми ще бъдат продължавани в процеса по време на цялото разглеждане на гр.д. №478/2020г. РС Благоевград.

Изтъква се, че с осъществяването на достъп до чужда електронна поща, четенето и представянето на електронни писма, по които представящият ги не е страна в кореспонденцията, се твърди, че е нарушено конституционно установеното право на тайна на кореспонденцията (чл.34, ал.1 Конституция на РБ: Свободата и тайната на кореспонденцията и на другите съобщения са неприкосновени). Ишците се позовават на правото на тайна на кореспонденцията, установена по Конституция и в Конвенцията на защита правата на човека и основните свободи (чл.8) на СЕ и Хартата на основните права в Европейския съюз (чл.7 - тайна на съобщенията).

Посочва се от ишците, че през м. септември 2020г. ишците са отправили до С. Е. чрез услугата “телепоща със заверка на съдържанието“ на Б... А. покана да не чете, възпроизвежда и да не използва по какъвто и да било начин личната кореспонденция на баща им, но пратката е била върната като непотърсена. Твърди се, че пратката е изпратена на адреса на С. Е., посочен в производството по гр.д. №478/2020г. и в настоящата искова молба. Сочи се, че неполучаването на пратката навежда на извод за съзнателен отказ да бъде получена поканата.

Предвид гореизложеното се иска от ишците да се приеме, че е налице случай на непозволено увреждане, осъществен от съвместните действия на две лица- непълнолетния К. Е. и неговата майка С. Е., с която той живее, като вредите са неимуществени и следва да бъдат обезщетени по справедливост.

Ответникът е депозирал отговор на исквата молба, в който оспорва иска като неоснователен. Не се оспорва обстоятелството, че К. Е. е ответник заедно с М. и Д. Т.и по гр.д.№ 478/ 20г. по описа на РС – Благоевград, което висящо производство е образувано от ишците, ишци и по гр. д. № 487/ 20 г. М. Т.а - В. и Д. Т. с правно основание на иска чл. 108 от ЗС и чл. 537, ал. 2 ГПК.

Твърди се, че по цитираното гражданско дело ишците се опитват да докажат, че до смъртта на своя баща О. Т. са били в чудесни отношения,

поддържали са чест контакт, с оглед установяване основни елементи на ищцовата си претенция по гр.д.№ 478/ 20г. по описа на БРС. Предвид позицията на ответник по този иск и във връзка с изложеното от него в писмени отговор по исковата молба първият ответник от нас, се твърди, че К. Е. е организирал защитата си чрез оспорване и възражения срещу иска. В тази връзка още с отговора по гр.д.№ 478/20г. ответникът Е. е посочил, че отношенията между ищците и техният баща О. Т. и техните баба и дядо М. и Д. Т.и не били добри, че отношенията помежду им са били прекъснати и силно влошени. В подкрепа на изложеното и с оглед позицията му в отговора са представени и писмени доказателства затова.

Не се оспорва твърдението, че с нарочна молба от повереника на ответника Е. по гр. д .№ 478/ 20г. по описа на БРС от 07.12.2020г. са представени и три електронни писма, изпратени от О. Т. до ищците. В тази молба е посочено, че тези доказателства се ангажират по делото във връзка с твърденията и позицията в процеса на ответника Е. за влошени отношения на ищците с техния баща, както и за незаинтересованост от страна на ищците от процесния имот в с. Л.. Именно за доказване на тези факти съдът е приел тези електронни писма. Оспорва се, че това действие е противоправно и че със сочените от ищците действия ответниците са осъществили състава на чл. 45 ЗЗД.

Оспорва се твърдението, че С. Е., която не е страна по висящото гр.д. № 478/20г. по което са представени електронните писма, има каквато и да било роля в тяхното представяне, респ. се посочва, че Е. не следва да бъде ответник в настоящото производство, доколкото то е във връзка с извършени процесуални действия от К. Е. чрез неговия повереник.

На следващо място се твърди, че следва да се вземе предвид факта, който не се спори и от ищците, че тези писма са представени в хода на висящ процес срещу ответника Е. и с оглед доклада по делото и разпределената в него доказателствена тежест. На практика последното изключва противоправно поведение. Тези доказателства са приети от съда като относими и необходими.

Излагат се правни доводи в насока липсата на елементи от фактическия състав на основния деликт по чл.45 ЗЗД. Твърди се, че О. Т. е и баща на ответника К. Е. и живял съвместно с него и ответницата С. Е. на съпружески начала до смъртта си, обитавали са общ дом и домакинство, има ли топли отношения и по този повод той е чел на ответниците процесните писма. На самостоятелно основание ответните страни заявяват, че винаги са имали свободен достъп до всички средства за комуникация на О. Т. - телефон, социални мрежи, които ползваше, както и имейл. Това в последствие се оказва изключително полезно за неговите партньори и клиенти във връзка с работата му като архитект, тъй като след неговата смърт С. Е. поела отговорите на клиенти на Т., предаване на документация, проекти и прочее, които арх. Т. приживе бил започнал. Едно от средствата за комуникация с клиентите на

арх. Т. и изработената до момента на смъртта му документация била връзката чрез имейл : ***. Доколкото приживе арх. О. Т. ги е запознал със съдържанието на представените по гр.д.№ 478/20г. три електронни писма до ищците, то ответниците считат, че не са извършили неправомерен достъп до кореспонденцията му с ищците. С изложеното считат, че не са извършили каквото и да било противоправно деяние, засягащо тайната на кореспонденцията, доколкото изпращача на електронните писма сам и по свое желание ги е запознал с нейното съдържание. По отношение на обстоятелството, че писмата са представени по висящо гражданско дело между същите страни, то също считат, че това действие не е противоправно, а представлява процесуално поведение на страна в процеса, допуснато от съда във връзка с разпределена на представящият ги доказателствена тежест. Изтъква се, че припомняне на факт не би могло да бъде противоправно действие, още по - малко пък виновно извършено. На самостоятелно основание се заявява, че С. Е. не е получавала каквито и да било известия, в това число и чрез телепоща покана да не чете, възпроизвежда и използва лична кореспонденция на О. Т.. Отделно от това и по отношение на кореспонденция, изразяваща се в процесите три електронни писма заявяваме, че ответниците не са я чели, а на тях е била четена от Т.. При поддържане на фактически твърдения в горната насока се обосновава неоснователност на иска.

След като съобрази доводите на страните и извърши преценка на събраните доказателства съдът приема за установена следната фактическа страна на спора, както и правна страна:

След като съобрази доводите на страните и извърши преценка на събраните доказателства съдът приема за установена фактическа страна на спора такава, каквато е установена от първоинстанционния съд, тъй като не са налице процесуални нарушения при установяването ѝ, като препраща към мотивите на първоинстанционния съд, по аргумент от чл. 272 ГПК.

При изложеното и в рамките на правомощията си по чл. 269 ГПК, преценявайки оплакванията във въззивната жалба и доводите на страните в производството, въззивната инстанция достигна до следните правни изводи:

В конкретния случай постановеното по делото решение е валидно и в обжалваната част е допустимо.

По правилността на решението в обжалваната част:

Предявените иски са с правно основание чл. 45 от ЗЗД.

При този иск в тежест на ищеца е да установи отговорност на ответника спрямо ищеца по смисъла на чл. 45 и сл. от ЗЗД, а именно противоправно поведение на ответника, в следствие на което, са настъпили вреди за ищеца, обстоятелства, които да обосноват извод, че справедливо обезщетение да вреди е в размер на процесна сума, за които предпоставки ищецът следва да проведе главно и пълно доказване.

Ответникът при така депозиран отговор следва да докаже по делото, че

твърденията му са верни, че са били проверени добросъвестно, че същите не са накърнили добро име и престиж на ищеца, не са му причинили неудобства.

В хипотезата на чл. 45 от ЗЗД само вината се презумира от закона. Ищецът следва да установи по делото при условия на пълно и главни доказване както конкретно поведение на ответника, противоправността на същото, претърпените вреди, но и обстоятелството, че поведението на ответника е решаващо за настъпване на вредите, тоест че то е вътрешно необходимо свързано с резултата. Такава връзка между поведението и резултата ще е налице тогава, когато вредата закономерно произтича от деянието, а не е случайно свързана с него. Всяко действие или бездействие, което е в нарушение на обществения порядък е противоправно, като деецът може да носи за същото административна, наказателна или дисциплинарна отговорност, които се носят наред с гражданската такава. Деликтната отговорност по чл. 45 от ЗЗД се ангажира за увреждащо спрямо ищеца поведение. Тя е защита на субективно право на ищеца и правнозначими негови интереси.

В исковата молба ищите обосновават твърдението, че ответниците - непълнолетният Константин, в качеството на ответна страна по друго дело гр.д.№ 478/2020г. по описа на РС Благоевград и С. Е., в качеството на негова майка, чрез чието попечителско съдействие непълнолетното лице извършва правни действия, са имали неправомерен достъп до личната кореспонденция на ищите с техния баща и са я използвали в рамките на съдебното производство по посоченото дело и в това се изразява извършения от тях деликт.

По делото не е спорен фактът, че по посоченото гр.д.№ 478/ 2020г. по описа на РС - Благоевград цитираните три писма от ел. поща на О. Т. с ищите са били представени като писмени доказателства. Тези писма са представени като доказателство по делото лично от пълномощника на ответника К. Е., а не лично от някои от ответните страни. Представянето на доказателства в съдебен процес, независимо от естеството им, не представлява деликт. Не представлява такъв и ползването на лична кореспонденция на починалото лице , в случаите, когато такива писма се представят като доказателство по дело за установяване на обективната истина или теза на страна в процеса. Представянето на документите като доказателства по делото е от пълномощник. Няма данни от прякото им предоставяне от ответниците. Тези обстоятелства са посочени от ищеца с исковата молба, те не са оспорени от ответника с отговора на исковата молба, във въззивното производство не са въведени оплаквания срещу изводите на районния съд за осъществяването на тези обстоятелства и при съобразяване на разпоредбата на чл. 269 от ГПК съдът ги приема за установени по делото.

В случая наличната колизия на права се преодолява в зачитане правото на страна в процеса да реализира защита, чрез реализиране принципа на състезателност на гражданския процес – аргумент от чл. 7 ГПК, изразяващ се

в правото на всяка страна да бъде изслушана и правото да посочва факти и да представя доказателства да установяване на тези твърдени факти, на които основава исканията си. Реализирането право на защита във висящ процес, чрез соченето на доказателства за релевантни за процеса факти, не може да е деликт, обладаващ и елемента противоправност, тъй като е позволена от закона дейност.

Липсата на тези елементи – противоправно деяние, само по себе си води до извода, че независимо от наличието на другите три елемента на фактическия състав на деликта, че иска е неоснователен.

От друга страна, съдът приема, че по делото не е установено от поведението на ответника, ищецът да е претърпял неимуществените вреди, за обезщетението на които е предявил иска. За да се приеме за установено, че са претърпени неимуществени вреди, за които ищецът е навел твърдения, следва да се установи по делото, че поведението на ответника е от естество да причини такива вреди, че такива вреди са причинени реално на ищеца и то в причинно-следствена връзка с това поведение на ответника. В случая поведението на ответника е от естество да причини такива вреди в общия случай, но в конкретния случай обаче не е установено това поведение. Този извод следва от установените по делото обстоятелства, при които са направени изявленията на ответника, носещи белезите на процесуални действия на страна във висящ процес. В този смисъл, не могат да бъде споделени доводите на жалбоподателя, че извършването на процесуални действия във висящо дело, изразяващи се в извършени доказателствени искания противоречи на чл. 34 от Конституцията на РБ – ако доказателственото искане е свързано с тайна на кореспонденцията, като тази тайна е допустимо да се разкрие само в защита на обществен интерес – за разкриване и предотвратяване на тежки престъпления, но тайната не може да се наруши поради реализиране на право на защита в висящо гражданско дело. Извода на жалбоподателя не кореспондира с установеното в конституцията – чл. 56 КРБ, защитимост на правото на защита.

От изложеното следва, че когато не се касае за превратно упражняване на правото по чл. 34, ал. 1 от Конституцията и нарушаването на неприкосновеността на свободата и тайната на кореспонденцията, а когато това е в реализиране на право на защита във висящ процес, то не е налице противоправен деликт.

С оглед заявените с въззивната жалба оплаквания, очертаващи предмета на въззивна проверка съгласно чл. 269 ГПК, не би могло да се приеме извода за основателност на иска.

По изложените съображения, като краен резултат решението съвпада, поради което атакуваното решение следва да се потвърди изцяло.

Предвид неоснователността на въззивната жалба, не се следват разноски в настоящето производство за въззивника.

Водим от гореизложеното и на основание [чл. 271 от ГПК](#), съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 906314/ 11.03.2022 г., постановено по гражданско дело № 705/ 2021 г. на Районен съд – Благоевград.

Решението не подлежи на касационно обжалване пред ВКС.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____